

Poznań, dnia 25 czerwca 2013 r.

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

FB-V.431.28.2013.1

Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu		
KANCELARIA GŁÓWNA		
WYSŁANO DNIA	25. 06. 2013	WYSŁANO DNIA
L. dr:		
Zm:		

Pan

Krzysztof Czarnecki

Burmistrz Trzcianki

Za dowodem
doręczenia

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. *o kontroli w administracji rządowej* (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 ze zm.), w dniach od 11 do 24 kwietnia 2013 r., została przeprowadzona w Urzędzie Miejskim Trzcianki kontrola w zakresie wykorzystania i rozliczenia dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego odrębnymi ustawami oraz na realizację zadań własnych bieżących i inwestycyjnych, wykonania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, a także w obszarze wykonania dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 r.

Czynności kontrolne przeprowadziła, na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego Nr 169/13 z dnia 5 kwietnia 2013 r., Katarzyna Marcinkowska - starszy specjalista w Wydziale Finansów i Budżetu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. Jednostka kontrolowana została poinformowana o przedmiotowej kontroli pismem nr FB-V.431.28.2013.1 z dnia 4 kwietnia 2013 r.

Celem kontroli była ocena funkcjonowania jednostki kontrolowanej w aspekcie wykorzystania i rozliczenia środków publicznych przekazanych tej jednostce ze środków budżetu państwa w formie dotacji celowych, a także w obszarze terminowości przekazywania dochodów budżetowych zrealizowanych przez ww. jednostkę.

Wojewoda Wielkopolski ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzonych siedmiu nieprawidłowości, funkcjonowanie jednostki kontrolowanej w obszarze określonym celami kontroli.

Ocenę pozytywną uzasadnia:

- brak zastrzeżeń w odniesieniu do terminowości przekazywania dochodów budżetowych zrealizowanych z tytułu zaliczki, funduszu alimentacyjnego oraz odsetek od funduszu alimentacyjnego,
- brak zastrzeżeń w odniesieniu do terminowości rozliczenia przekazanych Gminie Trzcianka dotacji w części niewykorzystanej,
- wydatkowanie zgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotacji środków przekazanych ww. jednostce samorządu terytorialnego, za wyjątkiem wydatków na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym,
- przestrzeganie przez jednostkę kontrolowaną reguł dofinansowania jej zadań własnych bieżących i inwestycyjnych określonych odpowiednio: przepisem art. 128 ust. 2 ustawy *o finansach publicznych*, przepisami odrębnych ustaw oraz porozumieniami w sprawie dofinansowania, za wyjątkiem wydatków w dziale 801 - *Oświata i wychowanie*, rozdział 80195 - *Pozostała działalność*, na sfinansowanie prac komisji kwalifikacyjnych i egzaminacyjnych powołanych w 2012 r. do spraw awansu zawodowego nauczycieli,
- zgodność pomiędzy listami wypłat świadczeń i decyzjami wydawanymi w sprawach indywidualnych dotyczących ich przyznania, za wyjątkiem czterokrotnej wypłaty stypendiów szkolnych w wysokościach niezgodnych z indywidualnymi decyzjami w sprawie przyznania stypendium szkolnego.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Pobranie w nadmiernej wysokości dotacji celowej przekazanej w 2012 r. Gminie Trzcianka na dofinansowanie zadania własnego bieżącego w dziale 801 - *Oświata i wychowanie*, rozdział 80195 - *Pozostała działalność*.
2. Pobranie w nadmiernej wysokości dotacji celowej przekazanej w 2012 r. ww. jednostce samorządu terytorialnego na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.
3. Zrefundowanie w ramach wypłaty stypendium szkolnego wydatku nieposiadającego charakteru pomocy edukacyjnej w rozumieniu ustawy z dnia 7 września 1991 r. *o systemie oświaty* (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).
4. Naruszenie art. 90d ust. 5 ustawy *o systemie oświaty* poprzez przyznawanie stypendium szkolnego w formie świadczenia pieniężnego z pominięciem wykazania niemożliwości udzielenia świadczeń w formach, o których mowa w art. 90d ust. 2 ww. ustawy.
5. Wydawanie decyzji w sprawie przyznania stypendiów szkolnych z naruszeniem art. 90n ust. 6 i 7 ustawy *o systemie oświaty*.

6. Wydawanie decyzji w sprawie przyznania stypendiów i zasiłków szkolnych z przekroczeniem terminów określonych w art. 35 § 2 i 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. *Kodeks postępowania administracyjnego* (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).
7. Dwa przypadki nieterminowego przekazania na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego należnej Skarbowi Państwa części dochodów budżetowych pobranych z tytułu opłat za udostępnianie danych ze zbiorów meldunkowych.

Ad. 1.

Koszty realizacji zadania w dziale 801 - *Oświata i wychowanie*, rozdział 80195 - *Pozostała działalność* wyniosły 1.344,00 zł i zostały w 99,33% sfinansowane ze środków przyznanej dotacji celowej budżetu państwa, podczas gdy - zważywszy na sformułowaną w art. 128 ust. 2 ustawy o *finansach publicznych* zasadę dofinansowania zadań własnych bieżących i inwestycyjnych - kwota dofinansowania środkami pochodzącymi z przekazanej dotacji celowej na jego realizację nie mogła być wyższa niż 1.075,20 zł. Ustalono, iż kwota dofinansowania środkami pochodzącymi z przekazanej dotacji celowej wyniosła 1.335,00 zł. W świetle powyższych ustaleń kwota 259,80 zł odpowiadająca różnicy pomiędzy wymaganym 20% udziałem środków własnych jednostki samorządu terytorialnego w kosztach realizacji przedmiotowego zadania a kwotą faktycznego dofinansowania ze strony Gminy Trzcianka stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości, podlegającą zwrotowi na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego na zasadach określonych przepisami art. 169 ustawy o *finansach publicznych*. W dniu 22 kwietnia 2013 r. Gmina Trzcianka dokonała zwrotu dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

Z wyjaśnień Skarbnika Gminy Trzcianka wynika, iż „Dotację rozliczał referat oświaty, który otrzymał błędną informację o sfinansowaniu kosztów w 100% z dotacji. Dotacja w wysokości 259,80 zł wraz z odsetkami w wysokości 7 zł została przekazana na konto Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego 22 kwietnia 2013 r.”.

Ad. 2.

Koszty realizacji zadania w zakresie świadczenia pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym (dział 854 - *Edukacyjna opieka wychowawcza*, rozdział 85415 - *Pomoc materialna dla uczniów*) wyniosły 405.145,00 zł i zostały w 80% sfinansowane ze środków dotacji celowej budżetu państwa.

Kontrola wykazała nieprawidłowości polegające na wypłacie świadczeń wnioskodawcom, którzy - pomimo obowiązku wskazanego w indywidualnych decyzjach o przyznaniu stypendiów szkolnych oraz w § 8 *Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Trzcianka* - nie udokumentowali faktu poniesienia wydatków o charakterze edukacyjnym.

Kontrola wykazała, iż w 32 przypadkach wnioskodawcy nie zrealizowali ww. zapisów *Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Trzcianka*.

Opisane wyżej nieprawidłowości dotyczyły następujących decyzji Burmistrza Trzcianki:

- nr RO.4462.37.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 288,96 zł, brak rachunków na kwotę 161,04 zł;
- nr RO.4462.36.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 403,74 zł, brak rachunków na kwotę 46,26 zł;
- nr RO.4462.26.2011SK z 13.07.2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 258,80 zł, brak rachunków na kwotę 191,20 zł;
- nr RO.4462.27.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 419,46 zł, brak rachunków na kwotę 30,24 zł;
- nr RO.43470.125.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 540,00 zł, rachunki na kwotę 23,50 zł, brak rachunków na kwotę 516,50 zł;
- nr RO.43470.124.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 540,00 zł, rachunki na kwotę 37,93 zł, brak rachunków na kwotę 502,07 zł;
- nr RO.43470.123.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 540,00 zł, rachunki na kwotę 20,68 zł, brak rachunków na kwotę 519,32 zł;
- nr RO.43470.120.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 540,00 zł, rachunki na kwotę 508,12 zł, brak rachunków na kwotę 31,88 zł;
- nr RO.43470.110.2011SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 540,00 zł, rachunki na kwotę 444,44 zł, brak rachunków na kwotę 95,56 zł;
- nr Or.4462.461.2011.SK z 12 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 540,00 zł, rachunki na kwotę 488,11 zł, brak rachunków na kwotę 51,89 zł;
- nr Or.4462.455.2011.S.K z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 0,00 zł, brak rachunków na kwotę 450,00 zł;
- nr Or.4462.456.2011.S.K z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 0,00 zł, brak rachunków na kwotę 450,00 zł;

- nr Or.4462.457.2011.S.K z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 0,00 zł, brak rachunków na kwotę 450,00 zł;
- nr Or.4462.458.2011.S.K z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 0,00 zł, brak rachunków na kwotę 450,00 zł;
- nr Or.4462.434.2011SK z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 0,00 zł, brak rachunków na kwotę 450,00 zł;
- nr RO.43470.441.2011.SK z 13 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 540,00 zł, rachunki na kwotę 391,34 zł, brak rachunków na kwotę 148,66 zł;
- nr RO.4462.309.2011SK z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 14,10 zł, brak rachunków na kwotę 435,90 zł;
- nr RO.4462.287.2011SK z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki na kwotę 9,80 zł, brak rachunków na kwotę 440,20 zł;
- nr RO.4462.286.2011SK z 16 lipca 2012 r. na kwotę ogółem 450,00 zł, rachunki a kwotę 0,00 zł, brak rachunków na kwotę 450,00 zł.

Z wyjaśnień złożonych w dniu 24 kwietnia 2013 r. przez Zastępcę Burmistrza Trzcianki wynika, iż: „W roku szkolnym 2012/2013 gmina Trzcianka wypłaciła 460 stypendiów socjalnych dla uczniów spełniających kryteria ustawowe. Wysokość stypendiów wynosiła od 75 do 90 zł miesięcznie, przez okres sześciu miesięcy. Wysokość uzależniona jest od dochodu przypadającego na 1 członka rodziny i tak: dla osób otrzymujących tylko pomoc z MGOPS – kwota stypendium to 90,00 zł miesięcznie – jednorazowo do wypłaty 540,00 zł (139 uczniów) i odpowiednio, przy dochodzie do 100 zł na osobę – jednorazowo 510,00 zł (36 osób), przy dochodzie od 101 do 200 zł – kwota jednorazowa 480,00 (53 osoby) i dla uczniów, których dochód na osobę nie przekroczył 351 zł 450,00 zł (232 osoby). W naszej gminie jest sporo rodzin, które żyją poniżej minimum. Trudno powiedzieć matce, że nie może kupić dziecku butów czy spodni, natomiast dziecko powinno uczęszczać na język angielski czy niemiecki. Ze względu na ubóstwo niektórych rodzin takie faktury były przyjmowane. Najważniejsze jest, aby dziecko chodziło do szkoły i realizowało obowiązek szkolny czy nauki. w wielu przypadkach brak butów czy spodni był powodem do tego żeby opuszczać zajęcia. Zdarzyło się, że uczeń do szkoły nie chodził do czasu otrzymania stypendium, ponieważ miał jedną parę butów wspólną z ojcem, jak ojciec nie wrócił do domu z nocnej zmiany, to dziecko nie szło do szkoły. W przypadkach kiedy to w poprzednich latach zdarzały się problemy z rozliczeniem się ze stypendiów przez rodziców uczniów, bo pieniądze przeznaczono np. na opał czy zakup żywności, poproszono dyrektorów szkół o złożenie w imieniu rodziców wniosków o stypendia, aby nadzorować wydatkowanie środków przeznaczonych bezpośrednio

dla dzieci. W takich przypadkach szkoły nie były zobowiązane do przedkładania w Urzędzie faktur, tylko rozliczenia są załatwiane przez szkoły. W przypadku pełnoletnich uczniów Burmistrz uznał, iż stypendium socjalne przeznacza np. na opłaty rekrutacyjne na studia czy też na dojazd z dokumentami na uczelnię i tym podobne wydatki. Nie zostały takie zapisy jednak zawarte w uzasadnieniu decyzji.”.

Opisana powyżej nieprawidłowości ujawniono także w odniesieniu do wykazanych poniżej decyzji wydanych z upoważnienia Burmistrza Trzcianki przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance:

- nr MGOPS.4462.388B.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 360,00 zł, rachunki na kwotę 359,50 zł brak rachunków na kwotę 0,50 zł,
- nr MGOPS.4462.221.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 460,00 zł, rachunki na kwotę 240,57 zł, brak rachunków na kwotę 219,43 zł,
- nr MGOPS.4462.390.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 460,00 zł, brak rachunków na kwotę 460,00 zł,
- nr MGOPS.4462.374.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 360,00 zł, brak rachunków na kwotę 360,00 zł,
- nr MGOPS.4462.352.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 460,00 zł, brak rachunków na kwotę 460,00 zł,
- nr MGOPS.4462.344.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 700,00 zł, brak rachunków na kwotę 700,00 zł,
- nr MGOPS.4462.345.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 700,00 zł, brak rachunków na kwotę 700,00 zł,
- nr MGOPS.4462.332.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 700,00 zł, rachunki na kwotę 467,79 zł, brak rachunków na kwotę 232,21 zł,
- nr MGOPS.4462.331.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 700,00 zł, rachunki na kwotę 546,80 zł, brak rachunków na kwotę 153,20 zł,
- nr MGOPS.4462.330.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 700,00 zł, rachunki na kwotę 597,80 zł, brak rachunków na kwotę 102,20 zł,
- nr MGOPS.4462.329.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 700,00 zł, rachunki na kwotę 655,58 zł, brak rachunków na kwotę 44,42 zł,
- nr MGOPS.4462.328.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 700,00 zł, rachunki na kwotę 514,69 zł brak rachunków na kwotę 185,31 zł,
- nr MGOPS.4462.321.2012 z 10 grudnia 2012 r. na kwotę ogółem 360,00 zł. brak rachunków na kwotę 360,00 zł.

Wyjaśniając przyczyny wykazanych wyżej nieprawidłowości Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance wykazała, iż „*Ośrodek wypłacił w grudniu 2012 roku stypendium socjalne dla 430 osób. Zgodnie z zapisem w decyzji osoby te powinny rozliczyć się w ciągu 21 dni od otrzymania stypendium. Do dnia dzisiejszego nie rozliczyło się całkowicie 11 osób oraz częściowo 15 osób. Pomimo wielokrotnych rozmów pracowników Ośrodka z nierozliczonymi osobami - nie dostarczyły one prawidłowych faktur. Wobec tych osób, Ośrodek w przyszłości zastosuje inną formę otrzymania stypendium, mianowicie zakupy będą dokonane wspólnie z pracownikiem socjalnym lub wychowawcą danego ucznia.*”.

W rezultacie poprzez wypłatę stypendiów wnioskodawcom, którzy nie udokumentowali poniesionych wydatków wypłacono stypendia w kwocie o 9.847,99 zł wyższej niż należna. W tym stanie rzeczy kwota 7.878,39 zł odpowiadająca 80% udziałowi środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w wykazanych powyżej nieuprawnionych kosztach stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości, która podlega zwrotowi na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego na zasadach określonych przepisem art. 169 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto stwierdzono niezgodności pomiędzy wysokością wypłaconych stypendiów szkolnych a kwotą świadczeń wskazaną w indywidualnych decyzjach w sprawie ich przyznania. Ustalono, że Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance decyzjami:

- nr MGOPS.4462.433.2012 z 10 grudnia 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.432.2012 z 10 grudnia 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.431.2012 z 10 grudnia 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.430.2012 z 10 grudnia 2012 r.

przyznał stypendium szkolne w kwocie 270,00 zł na jedną decyzję, natomiast faktycznie wypłacono na podstawie każdej z wykazanych powyżej decyzji kwotę po 360,00 zł.

Wyjaśniając przyczyny opisanej wyżej nieprawidłowości Kierownik Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance wykazała, iż: „*W związku ze zmianą miejsca zamieszkania wnioski zostały przyjęte w październiku 2012r. W związku z tym, naliczono kwotę 90zł przez trzy miesiące na każde dziecko. Wynika z tego, że na każde dziecko powinno być wypłacone 270zł. Wpisana w listę wypłat kwota 360 zł na każde dziecko jest błędem pracownika sporządzającego listę wypłat. Nadpłacona kwota to 360 zł. W związku z zaistniałą sytuacją, z wnioskodawczynią przeprowadzono rozmowę, w wyniku której*

zobowiązała się Ona do zwrotu nadpłaconej kwoty oraz do dostarczenia faktur na pozostałą kwotę. Do dnia dzisiejszego wnioskodawczyni nie wywiązała się ze swoich zobowiązań. Od tego też czasu nie odbiera Ona telefonów a częste odwiedziny pracownika w miejscu Jej zamieszkania również nie przyniosły efektów, ponieważ wnioskodawczyni nie można zastać w domu, pomimo, że pracownik odwiedza Ją w różnych godzinach.”.

Poprzez wypłatę stypendiów w kwocie wyższej niż wynikająca z decyzji przyznających stypendia szkolne - wypłacono łącznie kwotę zawyżoną o 360,00 zł. W tym stanie rzeczy kwota 288,00 zł odpowiadająca 80% udziałowi środków pochodzących z dotacji celowej budżetu państwa w wykazanych powyżej nieuprawnionych kosztach stanowi dotację pobraną w nadmiernej wysokości, która podlega zwrotowi na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego na zasadach określonych przepisem art. 169 ustawy *o finansach publicznych*.

Ad. 3.

Kontrola ujawniła przypadek przyjęcia do rozliczenia wydatków poniesionych na pomoc rzeczową o charakterze edukacyjnym zakupu pizamy chłopięcej na kwotę 28,00 zł. Ww. wydatek nie nosi charakteru pomocy o charakterze edukacyjnym. Zważywszy na fakt, iż na podstawie decyzji Burmistrza Trzcianki nr RO.4462.241.2011SK z 16 lipca 2012 r. wypłacone zostało wnioskodawcy świadczenie w kwocie 450,00 zł, natomiast kwota udokumentowanych wydatków wpisujących się w katalog pomocy o charakterze edukacyjnym wyniosła 429,85 zł, kwota 20,15 zł odpowiadająca różnicy pomiędzy przyznaniem i wypłaconym świadczeniem a kwotą wydatków kwalifikowalnych została wypłacona nienależnie, tj. na cel inny niż pomoc o charakterze edukacyjnym. Dalszą konsekwencją ww. ustaleń jest fakt, iż kwota 16,12 zł odpowiadająca dofinansowaniu przedmiotowego zadania ze środków dotacji celowej budżetu państwa stanowi dotację wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację i podlega zwrotowi na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego na zasadach określonych przepisami art. 169 ustawy *o finansach publicznych*.

Co do zasady wykorzystanie dotacji niezgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotację stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych w rozumieniu przepisu art. 9 pkt 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2004 r. *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* (Dz. U. z 2013 r., poz. 168), z uwagi jednak na wykazaną kwotę dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, zgodnie z przepisem art. 26 ww. ustawy opisane działanie nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

Ad. 4.

Zgodnie z art. 90d ust. 5 ustawy o systemie oświaty stypendium szkolne może być udzielone w formie świadczenia pieniężnego, jeżeli organ przyznający stypendium uzna, że udzielenie stypendium:

- w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą,
- w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników,
- bądź - dodatkowo - w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych także w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania

nie jest możliwe (w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych – nie jest celowe).

Z ww. regulacją korespondują zapisy *Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Trzcianka*, zgodnie z którym stypendium szkolne może być udzielone w formie świadczenia pieniężnego, jeżeli Burmistrz Trzcianki uzna, że udzielenie stypendium w pozostałych formach nie jest celowe lub nie jest możliwe.

Kontrola wykazała, iż wydane przez Burmistrza Trzcianki decyzje w sprawie przyznania stypendium szkolnego w formie świadczenia pieniężnego nie zawierały uzasadnienia wskazującego na brak możliwości bądź niecelowość udzielenia stypendiów szkolnych w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów udziału w zajęciach edukacyjnych, w tym wyrównawczych, wykraczających poza zajęcia realizowane w szkole w ramach planu nauczania, a także udziału w zajęciach edukacyjnych realizowanych poza szkołą, w formie pomocy rzeczowej o charakterze edukacyjnym, w tym w szczególności zakupu podręczników, bądź - dodatkowo - w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych także w formie całkowitego lub częściowego pokrycia kosztów związanych z pobieraniem nauki poza miejscem zamieszkania.

Nieprawidłowości dotyczyły następujących decyzji:

- nr RO.43470.29.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.,
- nr RO.43470.246.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.,
- nr RO.43470.247.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.,
- nr RO.43470.248.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.,
- nr RO.43470.259.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.,

- nr RO.43470.436.2011.SK. z 16 lipca 2012 r.,
- nr RO.43470.424.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.,
- nr RO.43470.422.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.,
- nr RO.43470.418.2011.SK. z 13 lipca 2012 r.

Z wyjaśnień Zastępcy Burmistrza Trzcianki wynika, iż: *„W przypadkach kiedy to w poprzednich latach zdarzały się problemy z rozliczeniem się ze stypendiów przez rodziców uczniów, bo pieniądze przeznaczono np. na opał czy zakup żywności, poproszono dyrektorów szkół o złożenie w imieniu rodziców wniosków o stypendia, aby nadzorować wydatkowanie środków przeznaczonych bezpośrednio dla dzieci. W takich przypadkach szkoły nie były zobowiązane do przedkładania w Urzędzie faktur, tylko rozliczenia są załatwiane przez szkoły. W przypadku pełnoletnich uczniów Burmistrz uznał, iż stypendium socjalne przeznaczą np. na opłaty rekrutacyjne na studia czy też na dojazd z dokumentami na uczelnię i tym podobne wydatki. Nie zostały takie zapisy jednak zawartew uzasadnieniu decyzji.”*

Ad. 5.

W myśl art. 90n ust. 6 i 7 ustawy o systemie oświaty wniosek o przyznanie stypendium szkolnego składa się do dnia 15 września danego roku szkolnego a w uzasadnionych przypadkach, wniosek o przyznanie stypendium szkolnego może być złożony po ww. dacie.

Zgodnie z § 7 Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Trzcianka wnioski o przyznanie stypendium szkolnego składa się do Burmistrza Trzcianki w terminach określonych w ustawie.

W trakcie kontroli ustalono, iż 24 wnioski zostały wniesione z przekroczeniem ww. terminów. Opisane przypadki dotyczą decyzji wydanych przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance:

- nr MGOPS.4462.427.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 8 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.425.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 11 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.419.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 19 września 2012 r. i 10 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.420.2012 z 8 stycznia 2013 r. - wniosek złożony 10 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.418.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 8 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.417.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 8 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.416.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 8 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.415.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 8 października 2012 r.,

- nr MGOPS.4462.436.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 30 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.435.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 29 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.434.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 29 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.433.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 16 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.432.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 16 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.431.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 16 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.430.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 16 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.429.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 16 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.428.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 16 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.426.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 15 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.424.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 12 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.423.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 12 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.422.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 12 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.421.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 12 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.414.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 2 października 2012 r.,
- nr MGOPS.4462.412.2012 z 10 grudnia 2012 r. - wniosek złożony 26 września 2012 r.

Ustalono, iż wnioskodawcy nie uzasadnili przyczyn, dla których wnioski zostały złożone z uchybieniem terminu wskazanego w przepisie art. 90n ust. 6 *ustawy o systemie*

oświaty, organ wydający decyzje w sprawie przyznania świadczeń nie zweryfikował, czy świadczenie powinno być przyznane pomimo uchybienia terminu.

Z wyjaśnień Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance wynika, iż: „(...) wnioski o stypendia zostały złożone i przyjęte przez Ośrodek w terminie późniejszym. Głównymi powodami takiego działania ze strony Ośrodka były:

- pogorszenie się sytuacji finansowej rodzin,
- brak dochodu z powodu utraty pracy,
- pogorszenie stanu zdrowia członków rodziny i przebywanie w szpitalu,
- zmiana miejsca zamieszkania rodziny,
- nagle pozostanie rodzicem samotnie wychowującym dzieci.

Wszystkie przypadki miały znaczący wpływ na pogorszenie sytuacji materialnej rodzin, co miało wpływ na decyzje o przyjęciu wniosków po terminie. Ośrodek, podejmując często trudne decyzje zawsze bierze pod uwagę sytuację rodziny i możliwości udzielenia pomocy w celu poprawy Jej warunków.”.

Ad. 6.

Kontrola wykazała, iż wszystkie decyzje wydane przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance z upoważnienia Burmistrza Trzcianki w sprawie przyznania stypendiów szkolnych, zostały wydane z przekroczeniem terminu określonego w art. 35 § 2 i 3 Kpa.

Z wyjaśnień Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance wynika, iż: „Miejsko – Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzciance wydał po terminie decyzje dotyczące stypendiów szkolnych (tj. w grudniu 2012 roku), dlatego że dopiero w tymże miesiącu otrzymał wiadomość o wysokości kwoty przyznanej na wypłaty powyższych świadczeń. Nie znając wcześniej tej kwoty Ośrodek nie mógł dokonać naliczenia wysokości stypendiów dla poszczególnych grup dochodowych. W każdej decyzji wymieniona jest kwota przyznanego świadczenia, nie znając jej – nie można było wydać decyzji. W chwili składania wniosków wszyscy wnioskodawcy zostali poinformowani pisemnie o powyższej sytuacji, co poświadczali własnoręcznym podpisem. Wzór przekazywanego wnioskodawcom pisma, Ośrodek otrzymał wraz z pozostałymi dokumentami, od pracownika Urzędu Miejskiego Trzcianki, prowadzącego stypendia szkolne do sierpnia 2012 roku.”.

Ponadto w trakcie kontroli ustalono, iż decyzje Burmistrza Trzcianki w sprawie przyznania zasiłków szkolnych:

- nr RO.4461.6.2012.SK z 26 lipca 2012 r. (data wpływu wniosku: 19 marca 2012 r.),

- nr RO.4461.7.2012.SK z 26 lipca 2012 r. (data wpływu wniosku: 19 marca 2012 r.),
 - nr RO.4461.8.2012.SK z 4 października 2012 r. (data wpływu wniosku: 4 lipca 2012 r.),
- zostały wydane odpowiednio: po upływie 4 miesięcy i 7 dni, 4 miesięcy i 7 dni oraz 3 miesięcy od złożenia wniosku.

Z wyjaśnień Zastępcy Burmistrza Trzcianki wynika, iż: *„Do Urzędu Miejskiego Trzcianki w dniu 20 marca 2012 roku wpłynęły wnioski od dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 2 w Trzciance w sprawie przyznania zasiłków szkolnych dla uczniów poszkodowanych w pożarze domu. Środki finansowe na zasiłki szkolne zostały wprowadzone do budżetu gminy Trzcianka Zarządzeniem Nr 112/12 Burmistrza Trzcianki z dnia 11 lipca 2012 r., dlatego też wcześniejsze wydanie decyzji przyznającej zasiłek szkolny byłoby przekroczeniem dyscypliny finansów publicznych, co jak mierniam jest znacznie większym wykroczeniem jak przekroczenie terminu. Ponadto informuję, iż w przypadku decyzji Nr RO.4461.8.2012.SK wydanej wg daty na decyzji 04.10.2011 r., zaistniała oczywista omyłka, ponieważ decyzje z Nr RO.4461.6.2012.SK i RO.4461.7.2012.SK wydane zostały 26.07.2012 r., co znaczy, że decyzja z kolejnym numerem nie powinna być wydana wcześniej, tym bardziej, że wniosek o zasiłek wpłynął 4 lipca 2012 r.”.*

Ad. 7.

Co do zasady Gmina Trzcianka przekazywała zrealizowane dochody budżetowe na rachunek dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego w terminach określonych przepisem art. 255 ustawy *o finansach publicznych*. Wyjątek stanowiły dochody zrealizowane z tytułu opłat za udostępnianie danych ze zbiorów meldunkowych:

- pobrane w okresie od 1 do 10 stycznia 2012 r. w kwocie 31,00 zł (w tym dochód Skarbu Państwa w kwocie 29,45 zł), które przekazano na rachunek bieżący dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego w kwocie 29,45 zł w dniu 25 stycznia 2013 r., tj. 9 dni po terminie; w dniu 16 kwietnia 2013 r. na rachunek dochodów dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego przekazano należne Skarbowi Państwa odsetki w kwocie 0,10 zł,
- pobrane w okresie od 21 stycznia do 10 lutego 2012 r. w kwocie 62,00 zł (w tym dochód Skarbu Państwa w kwocie 58,90 zł), które przekazano na rachunek bieżący dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego w kwocie 58,90 zł w dniu 16 lutego 2013 r., tj. 1 dzień po terminie; w dniu 16 kwietnia 2013 r. na rachunek dochodów dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego przekazano należne Skarbowi Państwa odsetki w kwocie 0,02 zł.

Wyjaśniając przyczyny wykazanej powyżej nieprawidłowości Skarbnik Gminy Trzcianka wskazał, iż: „(...) *Powodem tej sytuacji było niedopełnienie obowiązków przez pracownika*”.

Nieprzekazanie w terminie do budżetu w należnej wysokości pobranych dochodów należnych Skarbowi Państwa stanowi naruszenie dyscypliny finansów publicznych wskazane w art. 6 pkt 1 ustawy *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych*. Z uwagi jednak na wykazaną powyżej wysokość nieterminowo przekazanych środków, opisane działanie - zgodnie z przepisem art. 26 ustawy *o odpowiedzialności za naruszenie dyscypliny finansów publicznych* nie stanowi naruszenia dyscypliny finansów publicznych.

W świetle powyższych ustaleń, wnoszę o:

1. Bezwzględne przestrzeganie zasad dofinansowania zadań własnych bieżących i inwestycyjnych jednostki samorządu terytorialnego z jej środków własnych.
2. Dokonanie zwrotu kwot 7.878,39 zł i 288,00 zł stanowiących pobrane w nadmiernej wysokości części dotacji celowej przekazanej Miastu Trzcianka w 2012 r. przez dysponenta głównego - Wojewodę Wielkopolskiego na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego do dnia zwrotu dotacji. Ww. kwotę należy wpłacić w terminie 15 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego na rachunek bankowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu NBP O/O Poznań nr 98 1010 1469 0005 8913 9130 0000 ze wskazaniem klasyfikacji budżetowej.
3. Dokonanie zwrotu na ww. rachunek kwoty 16,12 zł stanowiącej wykorzystaną niezgodnie z przeznaczeniem część dotacji celowej przekazanej Miastu Trzcianka na dofinansowanie pomocy materialnej o charakterze edukacyjnym, wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych naliczonymi od dnia przekazania pochodzących z dotacji celowej środków do dnia zwrotu dotacji.
4. Bezwzględne przestrzeganie ustalonych przepisami prawa miejscowego zasad wypłaty świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym.
5. Wyeliminowanie przypadków rozbieżności pomiędzy kwotami ww. świadczeń wskazanymi w indywidualnych decyzjach o ich przyznaniu, a kwotami faktycznie wypłaconymi uprawnionym.

6. Wykorzystywanie środków pochodzących z dotacji celowych budżetu państwa zgodnie z przeznaczeniem określonym przez udzielającego dotacje.
7. Przyznawanie stypendiów szkolnych w formie świadczeń pieniężnych wyłącznie w warunkach, gdy udzielenie stypendiów w formach podstawowych, określonych przepisem art. 90d ust. 5 ustawy *o systemie oświaty* nie jest możliwe, bądź - w przypadku uczniów szkół ponadgimnazjalnych - nie jest celowe.
8. Wylimitowanie nieprawidłowości polegających na nieweryfikowaniu uprawnień wnioskodawców do świadczeń w postaci stypendium szkolnego w sytuacji złożenia przez nich wniosków z uchybieniem terminu na dokonanie ww. czynności.
9. Spowodowanie terminowego wydawania decyzji przez Kierownika Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Trzciance.
10. Przekazywanie pobranych dochodów budżetowych związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych odrębnymi ustawami na rachunek bieżący dochodów dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego w terminach wskazanych przepisem art. 255 ustawy *o finansach publicznych*.
11. Wzmocnienie mechanizmów kontroli zarządczej celem minimalizacji ryzyka nieterminowego przekazywania na rachunek dochodów dysponenta głównego - Wojewody Wielkopolskiego należnej Skarbowi Państwa części dochodów budżetowych.

Proszę o przekazanie informacji o sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z poważaniem

Wz. Wojewody Wielkopolskiego

Przemysław Pacia
Wicewojewoda Wielkopolski

Dyrektor Wydziału
Finansów i Budżetu

Przemysław Szczepański

24.06.13

Kierownik Oddziału Kontroli
Finansowej

Marciniak

al. Niepodległości 16/ 18, 61-713 Poznań, tel. 61-851-55-66, fax 61-854-11-50
www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: wojewoda.wielkopolski@poznan.uw.gov.pl